

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ PRESENTADA PEL GRUP MUNICIPAL JUNTS-COMPROMÍS MUNICIPAL A L'AJUNTAMENT DE CABASSERS (oficialment i contra l'article 18.1 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de Política Lingüística, encara amb la denominació "AJUNTAMENT DE CABACÉS") DE SUPORT I COMPLIMENT DE LA LLEI 20/2022, DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA.

El grup municipal Junts-Compromís Municipal proposa perquè sigui aprovada una resolució de suport i compliment de la Llei 20/2022, de memòria democràtica. També proposa la condemna dels consells de guerra i les sentències del Tribunal de Orden Público, de la dictadura franquista, i donar suport als familiars dels represaliats, a fi de sol·licitar la nul·litat de les sentències imposades.

L'ocupació militar feixista a Catalunya i a Espanya va provocar una intensificació de la brutal repressió exercida per Franco i els seus partidaris, que havia començat amb el cop d'estat, el 18 de juliol del 1936, amb el suport de Hitler i Mussolini, preludi de la Segona Guerra Mundial. Van exercir una repressió planificada i sistemàtica contra tots els republicans a través de lleis fetes exprés: Ley de Responsabilidades Polítiques i Ley de Represión de la Masonería y el Comunismo.

Més de 500.000 persones van ser represaliades a tota Espanya. A Catalunya, va haver-hi 66.643 procediments militars, dels quals es van derivar 4.000 condemnes a mort. Segons el nou règim es tractava de fer una depuració massiva de republicans: calia "desinfectar el solar patri".

Les investigacions històriques assenyalen que la repressió franquista va produir una perversa paradoxa històrica: els represaliats van ser acusats de rebel·lió militar pel règim militar triomfant, quan en realitat els que s'havien rebel·lat eren els militars colpistes contra el legítim Govern democràtic de la República.

Aquesta repressió va empresonar molta gent, des dels primers dies de l'ocupació militar, cosa que va sobresaturar les presons, les condicions infrahumanes de les quals van provocar la mort per maltractaments, fam i malalties de nombrosos presoners i presoneres.

Els afusellaments van ser continuats, la major part d'ells al Camp de la Bota, indret on, des del 2019, hi ha un mural en record a les víctimes.

Els consells de guerra es van fer a partir de la Ley de Responsabilidades Polítiques, la qual penalitzava qui hagués intervingut en els fets d'octubre del 1934 o hagués donat suport al Front Popular.

La dictadura franquista va elaborar un expedient general contra tots els acusats, conegut com la Causa general. Basaven les acusacions en els informes dels nous alcaldes franquistes, la Falange, la Guàrdia Civil, alguns capellans i les denúncies de particulars. Aquests expedients es van fer sense proves contrastades ni garanties jurídiques i van ser executades per un règim dictatorial amb la tortura i les vexacions com a mètode habitual d'interrogatori.

Les acusacions es van basar en el Codi de justícia militar, concretament en l'article 237: rebel·lió militar, que comportava una condemna de 12 anys i 1 dia a 20 anys; l'article 283: adhesió a la rebel·lió militar, que comportava una condemna de 20 a 30 anys o pena de mort, i l'article 240: auxili a la rebel·lió militar, que comportava una condemna de 6 a 12 anys.

A més d'aquests consells de guerra, amb les acusacions de la Causa general, la dictadura en va fer molts altres a opositors demòcrates que van ser detinguts, a militants sindicals o polítics, a guerrillers republicans...

A partir de l'any 1963, la repressió política es va exercir també mitjançant el Tribunal de Orden Público contra tots els detinguts per accions d'oposició democràtica.

La gran majoria dels represaliats, quan van sortir de la presó, van tenir una vida plena de dificultats: eren vigilades per les forces de repressió, van patir inhabilitacions per fer feines públiques, van tenir problemes per aconseguir feina, etc. En alguns casos es van veure obligades a canviar de residència o a exiliar-se.

Un cop recuperada la democràcia, més tard del que hauria calgut, es van donar algunes passes tímides per recuperar la memòria democràtica.

El Congrés dels Diputats, l'any 2007, va aprovar una primera llei de memòria històrica, encara força insuficient, que va significar el primer pas de recuperació de la memòria.

El Parlament de Catalunya va aprovar, l'any 2007, la Llei 13/2007 del Memorial Democràtic i l'any 2009 la Llei 10/2009, sobre la localització i la identificació dels desapareguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes —llei de fosses. L'any 2017, la Llei 11/2017 va declarar il·legals els tribunals i els consells de guerra que van actuar a Catalunya, des del 1938 fins al 1978.

Entre moltes altres actuacions, es va publicar la llista de tots els represaliats catalans, que és consultable al banc de la memòria del Memorial Democràtic de la Generalitat. Es van promoure també les indemnitzacions econòmiques per a les víctimes que van patir represàlies.

Amb l'aprovació de la Llei 20/2022, de memòria democràtica, tot i que arriba tard, 44 anys després de l'aprovació de la Constitució, s'obre un ventall de possibilitats que cal aprofitar per desenvolupar-la i aplicar-la de manera conseqüent.

Aquesta llei es fonamenta en els principis de veritat, justícia, reparació i garantia de no repetició. I la seva implementació pretén desenvolupar, avui, la defensa dels valors democràtics, la convivència, el pluralisme polític, la preeminència dels drets humans, i promoure la cultura de la pau i la igualtat.

D'acord amb els principis d'aquesta llei, l'Ajuntament de Cabassers **ACORDA:**

Primer

L'ajuntament reconeix la il·legitimitat i la il·legalitat dels tribunals franquistes, i el caràcter il·legal i radicalment nul de totes les condemnes i sancions. Per la qual cosa proclama la condemna institucional dels consells de guerra, així com de les sentències del Tribunal de Orden Público.

Segon

L'ajuntament es compromet a informar la ciutadania i difondre els drets de les víctimes, creant els instruments d'assessorament i acompanyament oportuns per facilitar, a les famílies de les víctimes i els represaliats per la dictadura franquista que ho sol·licitin, el suport necessari per obtenir les certificacions de nul·litat i reparació.

Tercer

L'ajuntament, d'acord amb l'article 35 de l'esmentada llei, es compromet a revisar els "elements contraris a la memòria democràtica, les edificacions, les construccions, els escuts, les insígnies, les plaques i altres elements adossats a edificis públics o situats a la via pública, d'exaltació del cop militar i de la dictadura i/o de les potències que van col·laborar amb el règim franquista". La mateixa consideració tenen els topònims del nomenclàtor i la denominació de centres públics.

Quart

L'ajuntament, d'acord amb els articles 3.6 i 4.4, que reconeixen la llengua i cultura catalanes com a víctimes del franquisme i la repressió que van patir, es compromet a dur a terme, dintre de les seves competències, totes les accions necessàries per a reparar els perjudicis que la dictadura va causar a la llengua i a la cultura del país.

Cinquè

L'ajuntament, d'acord amb l'article 40, adoptarà "les mesures oportunes per revisar d'ofici i retirar la concessió de reconeixements, honors i distincions que resultin manifestament incompatibles amb els valors democràtics", i que comportin exaltació o enaltiment del cop militar, la guerra o la dictadura.

Sisè

L'ajuntament, d'acord amb l'article 53 de difusió, interpretació i promoció ciutadana, ha de fer esment dels "llocs de memòria democràtica que tenen una funció commemorativa, d'homenatge, didàctica i reparadora".

Setè

L'ajuntament ha de promoure activament polítiques integrals de memòria democràtica, destacant la que fa referència a la memòria de les dones i també el que fa referència a la matèria educativa: formació dels professors, material didàctic i foment de les polítiques de memòria a les aules.

Vuitè

L'ajuntament ha de fer pública aquesta resolució.

Carles Prats Ferré, portaveu del Grup Municipal Junts - Compromís Municipal.
Cabassers, a la data de la signatura electrònica.